

Zemědělská činnost vs. ekologie území, trvalé travní porosty

Zemědělská činnost

Vybrané území se nachází v řepařské oblasti, konkrétně podoblasti Ř2. Typicky pěstované plodiny jsou zde cukrová řepa, obiloviny (pšenice, ječmen), kukuřice na zrno, vojtěška. Dnes je významnou plodinou také řepka olejka. Okolí Medlánek je historicky významná vinařská oblast, rozvinutá především ve 14. – 16. století. Z chovu hlavně prasata a drůbež. Celková plocha obdělávané orné půdy podél naší trasy je asi 900 ha.

Půdní typy

Na většině zemědělsky využívaného území se vyskytuje hnědozem (modální), místy zasahují kambizemě, černozem, fluvizem a glej. Z toho plyne dobrá výnosnost zemědělské výroby.

Hnojení

Na svažitéch územích, jako je většina okolního terénu, je zvýšené riziko znečištění vod povrchovým smyvem aplikovaných hnojiv a vyplavování dusitanů podpovrchovým odtokem. Toto riziko je dále ovlivněno pěstovanými plodinami a použitými hnojivech. Bohužel zdejší pole nejsou nijak výrazně členité a je zde jasná absence mezí z dob před kolektivizací. Sklon zemědělsky využívaných svahů se pohybuje v rozmezí 3 až 10°. Na těchto půdách je tedy nutné dbát zvýšené opatrnosti při hnojení a je vhodné dusíkatá hnojiva zapravovat do půdy (například orbou). Pro zvýšení ochrany vodního toku je vhodné uchovat v šířce nejméně 1 m od břehové čáry původní porost, což se v této oblasti v okolí Medláneckého potoku aplikuje.

Ohroženými toky při hnojení jsou medlánecký a komínský potok. Medlánecký potok vytváří vodní plochu, ve které by mohlo docházet k akumulaci hnojiv a následně i rozvoji sinic. To by mohlo ohrožovat koupající se osoby, jelikož vodní plocha je volně přístupná. Pronikání hnojiv do podzemních vod by mohlo ohrozit především chataře, kteří odebírají vodu ze studní. Množství dusičnanů v podzemní vodě této oblasti se pohybuje kolem 30 mg/l, což je pod normou 50 mg/ml, ovšem indikuje to možné ohrožení.

Eroze

V důsledku kolektivizace v 50. letech došlo k rozorání původních polí a z mozaiky menších celků vznikly velké lány. Tento proces zde vede ke zvýšenému ohrožení vodní erozí, v menší míře i erozí větrnou. Akcelerované erozi zde nahrává mírně svažité terén a mechanické zhutňování půdy, které brání vsakování vody. Je zde důležité dodržovat ochranná pravidla, jako pěstování vhodných plodin (omezení pěstování kukuřice) a výsadba plodin po vrstevnici. Nejvíce ohroženými oblastmi s největší sklonitostí terénu (nad 20°) jsou trvalé travní porosty Medláneckých kopců.

Vlastníci pozemků

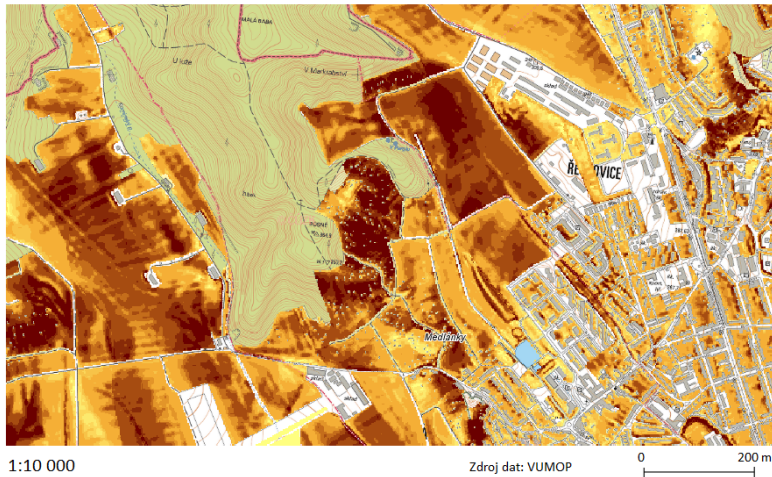
Zdejší pole byly původně vlastněny množstvím drobných zemědělců, což se projevilo na velkém množství mezí, které stabilizovaly erozi. Na současnou podobu má velký vliv kolektivizace z 50. let, kdy došlo k rozorávání mezí na velké lány a vyvlastnění půdy do JZD. Nyní jsou pozemky v rámci restitucí navraceny původním vlastníkům, ovšem obdělávány jsou především nástupci původních JZD. V oblasti působí především ZD Jinačovice a Zemědělská společnost Veveří a. s.

V současné době je půda především pronajímána. To vede ke změně přístupu a chování, kdy je nyní brána pouze jako výrobní prostředek.

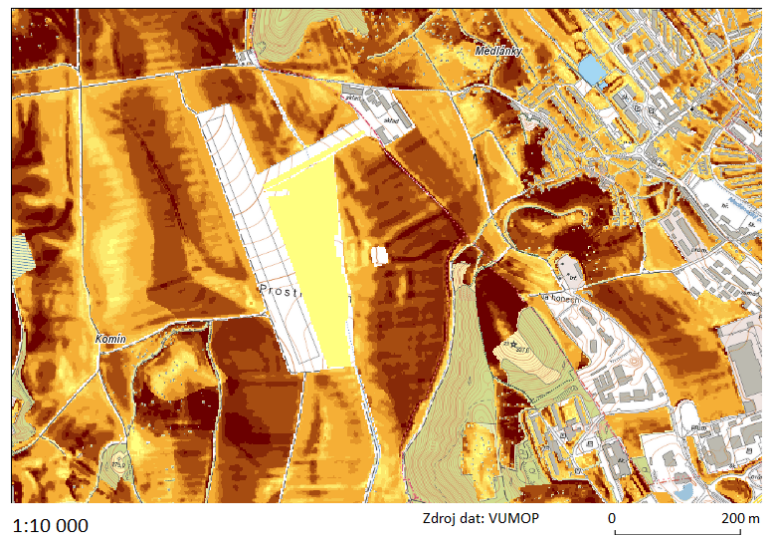
Trvalé travní porosty

V oblasti se nachází několik trvalých travních porostů. Nejvýznamnější se nacházejí na území PP Medlánecké kopce. Původní účel tohoto povrchu byla městská střelnice. Dalším významnou travní plochou je areál letiště Medláanky, které spolu s funkcí letiště uchovává populaci sysla obecného. Menší plocha trvalého travního porostu se nachází také v okolí Medláneckého potoku, kde dříve zaujímala místo bažiny. Velkou plochou travního porostu rozsáhlá louka nad vesnicí Jinačovice, kde bude končit naše terénní cvičení. Tato plocha vznikla jako louka pro sklizeň sena.

BRNO-MEDLÁNKY PŮDNÍ EROZE 2017

BRNO-MEDLÁNKY PŮDNÍ EROZE 2017

Zdroje:

<http://geo.hajduch.net/cesko/zemdelstvi-a-lesnictvi>

<https://mapy.geology.cz/pudy/>

<http://mapy.bvk.cz/jakost/>

https://cs.wikipedia.org/wiki/Eroze_zem%C4%9Bd%C4%9Blsk%C3%A9_p%C5%AFdy